

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimite.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-și e și.
Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 123.

Brașov, Sâmbătă 5 (18) Iunie.

1904.

Guvernul Tisza după opt luni.

Ce mare deosebire între des-
baterile de aci ale camerei ungare
și cele de acum un an. Ceea-ce
atunci era o imposibilitate, s'a se-
virșit acum liniștit, neted și iute.
Proiectul de indemnitate prezentat
de guvern s'a discutat în câte-va
ședințe și s'a primit. Kossuthiștii,
obstrucționiștii de odinioară, au mo-
bilizat un șir de vorbitori din sinul
partidului lor în contra indemnității,
ca să demonstreze, că n'au încre-
dere în guvernul, căruia iau ajutorat
să intre în șea și să-și potă inau-
gura politica salvătoare de „reforme“,
carî, după Francisc Kossuth, aveau
să fie prețul isbândeii obstrucțiunei.

Se știe cum s'astabilit învoiala
intre ministru-președinte Tisza și Fr.
Kossuth, care avea să facă posibilă
încetarea obstrucțiunei și restabili-
rea stărei normale constituționale.
Cunoscem cu toții condițiunile, ce
aveau să mascheze retragerea par-
tidului independenței în cestiunea
limbei de comandă maghiare.

Din acesta învoială au ieșit pre-
gătirile ciudate pentru viitorea re-
formă electorală, proiectul de revi-
suire a legilor școlare și reformele
în învățământul dela institutele mi-
litare și cu privire la „limba de re-
giment“.

In contra acestor „reforme“ kos-
suthiștii n'au prea avut a dice multe.
Totuși s'au aflat între ei de aceea,
carî au încercat a dovedi, că con-
tele Tisza nu e la înălțimea direc-
țiunei naționale maghiare, pentru-că
de pildă, vrea să susțină încă în
cestiunea școlară instituțiunea școle-
lor confesionale și nu a făcut ca Ber-
zeviczy să propună anchetei de-a-
dreptul cassarea școlelor confesio-
nale și înlocuirea lor cu școle de
stat maghiare neconfesionale.

Acusările de felul acesta ale
oposiției extreme sunt de toate dîlele
și, pe lângă tactica de a marca veci-
nica ei nemulțumire, mai au de scop
a acoperi în fața țării și a străină-

tății păcatele guvernului și ale sis-
temului, nedreptatea strigătoare la
ceri ce se comite în detrimentul
liberei dezvoltări a popoarelor nema-
ghiare.

I-a fost deci ușor contelui Tisza
de a răspunde în acesta privință im-
putărilor ce i-lea făcut cutare deputat
kossuthist. Și încă i-s'a dat privilegiu
să se laude, că el, ministru-președinte,
e bărbatul acela cu inima generoasă,
care, refusând de a desființa institu-
țiunea școlelor confesionale, sevir-
șesce un fapt liberal amăsurat „tra-
dițiilor națiunei maghiare“, care
„tot-déuna s'a străduit a-și câștiga
iubirea și simpatiile concetățenilor
de limbă străină“.

Adevăratul motiv pentru care
Tisza și colegul său de la culte n'au
cutezat să s'atingă de acea institu-
țiune, l'a rețacut. Mai întâiu amără-
ciunea ce ar fi produs'o nu numai
intre nemaghiari, dér chiar între Ma-
ghiari în cazul acela, ar fi frânt ime-
diat gâtul guvernului actual, ér în
ce privește școlele confesionale în
sine guvernul ar fi fost în imposibi-
litate de-a le înlocui cu școle de stat.

De ce să-și aprindă dér paie în
cap, când cu paragrafi proiectului
lui Berzeviczy pută ajunge același
scop cu încunjur, să paralizeze a-
decă funcțiunea liberă a școlelor
confesionale, fiind aceste supuse în
cele mai vitale cestiuni ale existen-
ței și ale învățământului lor liberu-
lui arbitriu și amestecului stăpâ-
nirii?

Credem, că aceste câte-va tră-
sături de condeiu caracterizează în
de ajuns direcțiunea și liberalismul
guvernului, al căruia șef se laudă,
că pôte arăta atâtea succese deja
după opt luni de la venirea sa la
putere.

Față cu creditul militar estra-
ordinar i-a fost și mai ușor lui Tisza
a se apăra dîcînd, că Austro-Unga-
ria trebuie să facă în cele militare,
ce fac și celelalte state; ér în ces-
tiunea pactului financiar cu Croații

el sciù să facă dintr'o necesitate de
a fi ceva mai concesiv, o virtute.

Așa a scăpat Tisza ușor și a
primit indemnitatea. Dér sciți dicala:
„La tómnă se numără bobocii!“

**Constituțiunea „partidului națio-
nal“ (apponyist).** Alaltă-eri s'era s'a
constituit, mai corect dis s'a reconstituit „par-
tidul național“ (apponyist), care se desfiin-
tase când cu venirea lui Coloman Szell
la putere. Partidul numără de-oamdată
18 membri, anume: conții Albert Apponyi,
Teodor Batthyanyi și Stefan Bethlen; Bela
Bernath, Balint Bethlen, Ioan Ereth, Iuliu
Gullner, Antoniu Gúthner, Ladis. Hammers-
berg, Emeric Miksa, Ales. Pinter, Ioan
Samassa, Iuliu Sâghy, br. Stefan Sennyei,
Valer Smialovszky, Francisc Steiner, La-
dislav Vasarhelyi și Ferdinand Urmánczy.

In conferința de constituire contele
Apponyi a ținut un discurs, în care a făcut
atenți pe aderenții săi, că o mare problemă le
stă înainte. Tera — dîse el — are nevoie de o
oposiție serioasă în cameră, care să nu vaci-
cileze. El e hotărît a purta lupta serioasă
în fața marilor cestiuni ce vor veni îna-
inte în dietă. Cei ce șovăesce, n'au decât
să se retragă.

Președinte al partidului a fost ales
Iuliu Gullner, vice-președinte Sâghy.

Ministrul președinte Tisza despre reforma școlară.

In ședința de la 15 Iunie a dietei, la
ordinea dîlei fiind desbaterea asupra pre-
lungirii indemnității budgetare, ministrul
președinte Tisza a luat cuvîntul, ca să
răspundă oratorilor din oposiție, carî i-au
atacat violent direcțiunea politică. Răspun-
dînd la învinuirile ce i-le-a adus deputatul Olay
în cestiunea școlară și în cauza reformei
școlare, Tisza a dîs următoarele:

„D-lui Olay i-se pare prea puțin
ceea-ce conține proiectul referentului, care
a fost prezentat spre desbatere în ancheta
de deunădi. Multe se pot dice pro și con-
tra, însă programul guvernului și con-
vingerea noastră, care formeză baza acestui
program, nu corăspund decât proiectul,
care nu desființeză instituțiunea școlelor
confesionale în țera acesta, care respecteză
drepturile confesiunilor depuse în lege,

dér care dá statului arme în două direc-
țiuni: în direcțiunea de a duce odată în depă-
șire învățarea serioasă și cu succes a lim-
bei maghiare și de a frânge gâtul or-că-
ror aparițiuni contrare statului și antina-
ționale, ce s'ar ivi în școlele confesionale.
Acastă țintă îndoită ni-am pus'o, acastă
vrem s'o ajungem și o vom și ajunge, decă
înțelepciunea on. Camere va decide ast-
fel asupra proiectului ce i-se va presenta.
Permiteți-mi însă să spun, că aflu că n'ar fi
în interesul țării, decă s'ar trece peste
marginea acesta, deore-consider de un
mare interes național a rămâne fideli ace-
lor tradițiuni ale națiunei maghiare, în
urma cărora ne-am nisuit a câștiga iubi-
rea, alipirea și simpatiile concetățenilor
noștri de limbă străină din patria acesta“....

Forțe generos d-l ministru președinte
Tisza. „Respectă“ drepturile confesiunilor de
a susține școle, dér pretinde de la ele să
îndope pe elevi cu limba ungurască în
măsura ce o stabilește proiectul berzevi-
czyan. A uitat însă d-l Tisza să adaugă,
că prin dispozițiunile draconice ale pro-
iectului în ce privește preparandiile con-
fesiunilor și calificațiunea învățătorilor,
nu numai că nu se respectă drepturile de
autonomie ale confesiunilor, ci sunt călcate
de cătră stat. Ori dóră pe calea acesta
gândesce guvernul lui Tisza să-și „câștige
iubirea, alipirea și simpatiile concetățeni-
lor de limbă străină“?

»Finale«.

Sub titlul de mai sus, Ludovic Mo-
csáry își resuméză conclusiunile, relevând
rolul partidului independist în cestiunea
naționalităților. Mersul ideilor lui Mocsáry
este următorul:

Cu politica, pe care am vedut'o eșind
la ivélă în ancheta instrucției primare, na-
țiunea maghiară se condamnă pe sine în-
sași la minorenitare perpetuă.

Nu este nici un zor, ca Maghiarii să
caute a absorbi elemente streine. Și decă
acesta prin vr'un miracol s'ar întimpla, am
băga de sémă, că am încetat a fi Maghiari
și s'a făcut din noi un *mixtum compo-
situm*.

Trebuie să stringem puteri. Și prin
ce se pot stringe aceste puteri? Óre prin
aceea, că vom fabrica în școlile primare
și în kișdedovuri încă 10 milioane de Ma-
ghiari?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(6)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —
— Urmare. —

Intrăm în Cernavoda. In ruptul pi-
ciórelor și cu lacome și nesăturate pri-
virii cercăm să cuprindem privelisceea din
fața noastră.

Stăm în fața monumentalului pod
de la Cernavoda, acastă a opta minune
arhitectonică a universului, fală, mândrie
și speranță a României.

Nu sciù, decă ați cercat să vă dați
séma de emoțiunea, de noianul de senti-
mente, ce te înlântuesc în fața unei ast-
fel de construcțiuni arhitectonice, care te
copleșesce prin greutatea ideilor, ce-ți su-
geréză.

Cele șapte minuni arhitectonice ale
antichității — cine n'a audít de ele? Mân-

dria națională a poporului roman cu drept
cuvînt înșira în numărul acesta consacrat
de șapte — coloseul, vestitul amfiteatru
al lui Vespasianus din eterna cetate.

Și aci rămăi mut—mut de admirare
în fața ruinelor sfâșiate ale acestei uriașe
și grandioase clădiri, care prin forța apă-
sătoare a dimensiunilor sale pare că vrea
să simbolizeze vecinicia spiritului, culturai
romane, vecinicia cetății Roma.

Beda Venerabilis (672—735 p. Chr.),
călugăr engles, unul din cei mai mari
învățați ai timpului său, a esclamat în fața
puternicelor etaje ale amfiteatrului flavian:

Cadit colisseum —
Cadit Roma,
Cadit Roma —
Cadit mundus!

Nu vi-se pare potrivit analogia, stîr-
nită de o frăscă asociație a ideilor?

Să cadă podul de la Cernavoda!?!
Podul de preste Dunăre nu e o clă-
dire de lux, pusă în serviciul amuzării unei
masse inerte, care în starea atrofiată a

sistemului său nervos, licărirea instinctului,
îmboldului său de viață și-o mai validi-
téză numai prin bestiala sete de sânge.
Podul „regele Carol I“ e o grandioasă con-
strucție, ridicată cu sumedenie de jertfe
naționale și pecetluită cu sângele eroilor de
la Plevna — pusă în serviciul comunica-
țiunei, comericiului, strategiei, culturai ro-
mânesci. Numai avînd odată acest pod,
România se pôte considera pe sine de stă-
pânitoare a mării Negre. Podul de la Cerna-
voda e cheia viitorului României.

„Strigați în lumea largă, că Dunărea-i
furată...“ négra profeție a poetului se va
realiza — nu s'ar mai realiza nici odată!
— numai când va cadé podul de la Cer-
navoda. Nu va pieri lumea, dér va pieri
Dunărea românescă, va pieri România,
când va cadé vrăjitul pod, care a deschis
țării românesci bogata și triumfala cale
spre largul mării, spre largul lumii, spre
cultura și bogăția universului.

Calea spre mare, spre larga lume a
voit să și-o deschidă și să și-o asigure Ro-

mânia prin trainica înrădăcinare în albia Du-
nării a acestui măret pod. Înțelegeți acum,
pentru-ce cei doi dorobanți, simbolul tre-
ziei și al brațului răsbunător al României
— acest fulgerător *memento* pentru cei
haini și lacomi — stau pază neclintită ca
și bronzul, în care sunt turnați, numai la
capul dobrogean dinspre Marea Négră?
Înțelegeți acum gelosia, cu care vegheză
vînătorii români la temelile acestui pala-
diu aerian, talisman al puterei și viitoru-
lui țării Românesci?

Trecem pe dinaintea sentinelei sta-
ționate în capul podului. Cu ochi fulge-
rători ne măsóră de sus până jos și ur-
măresce ori-ce mișcare suspectă. Coman-
dantul garnisónei din localitate, la ordin
mai înalt — suntem ómeni carî am venit
în numele păcii și al culturai — ne des-
face bariera și ne conduce de-alungul ne-
sfirșit al podului.

O înălțime ametitóre, șos valurile
înflorător de liniștite ale Dunărei, și cu toate
acestea nu sensația grózei și a fiorului

Să luăm aminte! Istoria se repetă și nu ne va întreba: „Ei, sunteți gata cu adunarea de forțe? Munca învățătorilor și a conducătorilor kışdedovurilor este desvârșită?”

Modul cel mai firesc al adunării de forțe ar fi, să concentrăm forțele existente, cari astăzi, în urma nenorocitei politice de naționalități, stau paralizate, să creăm un „modus vivendi” cu naționalitățile, așa ca ele să nu privescă cu indiferență la sforțările noastre, și să nu fim siliți din nou a ne răfui întâiu cu Croații, Românii, Sârbii, Sașii și Slovaci înaintea de a ne pute apuca de lucru.

Inaugurarea unei astfel de politice ar fi problema *partidului independist*, er nu se se ia la întrecere în șovinism cu partidul dela putere. Este un lucru anapoda acesta, și pe mine par' că mă trage cineva de păr, de câte-ori vîd partidul independist cheltuindu-și energia în această direcțiune.

Ceea ce se numește șovinism, nu este manifestarea spontană a psihicului maghiar. Ungurul este din firea lui cinstitor de drepturi, omenos; a umblat sute de ani în școala toleranței prin multele limbi și religii.

Nu mai ficțiunile și minciunile sistemului comun (comunitatea cu Austria. — Tr.) a produs acel labirint, în care instinctul sănătos al națiunii nu mai scie a se orienta.

Partidul independist nu-și va împlini rolul, cât timp în cestiunea naționalităților va pluti sub același pavilion cu partidul de la putere.

Dacă e vorba să eluțăm independența Ungariei, fie pe cale pacifică, cu mijloce constituționale, fie cu apelul la „ultima ratio”, acesta nu o vom pute face, până ce nu vom aduna sub un drapel pe cele 20 de milioane de cetățeni ai țării. Cel ce vré scopul, trebuie să vrea și mijlocele. Și mijlocele nu sunt așa periculoase, încât să nu fie permis a profita de ele spre a ajunge. Lupta pentru independență numai prin inaugurarea unei politice nimerite în cestiunea naționalităților poate deveni actuală. Până atunci însă nu este de cât o *discuție academică*.

Adunarea Reuniunii femeilor române în Deva.

Deva, 14 Iunie st. n.

De mult, poate chiar de la adunarea generală a Asociațiunii, n'a intrunit Deva un public românesc atât de distins și numeros, ca și cu ocaziunea petrecerii de Duminecă. Tinerimea română din com. Hunedórei, folosindu-se de ocaziunea adunării generale a Reuniunii femeilor române a împlinit o dorință generală a Românilor din Deva și jur, când — fără a apela la vre-un concurs artistic deosebit numai cu modestele lor puteri, — au aranjat o reprezentațiune musicală-teatrală împreună cu dans, care a avut un succes

strălucesc din ochii noștri, ci sentimentul mândriei și al ferociei. Ore pentru ce?

Inginerul podului pe șoptite ne deslușește secretele strategice ale podului — în noi are omul deplină încredere, dér sprintenul șuerat al vîntului îi poate rupe o sfîrșimătura de șoptă și o poate duce acolo, unde n'ar trebui să ajungă...

Satisfăcuți și cu pietate călcând, ca pe nisce mîște ocrotitoare, ne retragem pe unde am venit. Privirea sentinelei e liniștită și mulțămită.

Jos sunet vesel de gornști. Ne coborim pe lângă piciorul podului pe poteca rezervată numai pentru soldați... în distanță platoul de eseroițiu cu câte-va grupe de soldați, ce se mișcă automatic, ca la apă-sarea unui bumb electric.

Ne-ar plăcé să asistăm la instrucțiunea militară. Comandantul ne îndeplinește cererea.

Suntem jos. Statură îndesată și vîrtosă, mișcări precise, automat de precise, ținută demnă, ochi senini, pas prusian,

atât material, cât și moral, ce a întrecut toate așteptările și despre care 'mî iau libertatea a Vê face raportul prezent.

De-ôrice însă acestei petreceri i-a premers adunarea generală a Reuniunii, îmi permit a Vê raporta în primul rînd despre acesta.

Adunarea generală a Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedórei era conchemată de Duminecă la 3 ore p. m. Deja cu trenul de dimineță a sosit o parte din publicul din afară între care și corul din Hunedóra, cari toți au participat și la sf. liturghie, celebrată în spațioasa biserică din loc prin d-l paroh *Cornel Popescu*.

La liturghie cântările au fost frumos executate din partea corului din Hunedóra sub conducerea zelosului dirigent *Andrei Ludu*. Solo de la „Carii pe Cheruvimi” l'a cântat d-l *Nicolae Macrea*, dând și d-lui cu frumoasă-i voce de bariton un colorit mai înălțător serviciului divin.

Adunarea generală.

După prînz la 3 ore se încep adunarea generală în casina română din loc, pe care publicul — în cea mai mare parte dame — o și umplu.

Adunarea fu deschisă din partea dîmnei presidente *Elena Pop Hossu-Longin* prin următorul cuvînt de deschidere:

Oonorabilă adunare generală!

Intre marile probleme ale timpului modern, cari escită interesul popórelor și le îndemnă la emulări stăruitoare, este mai virtos cestiunea industriei, care în primul plan preocupă omenimea.

Vedem în zilele noastre țările cele mai înaintate în cultură făcînd progrese uriașe pe terenele industriale, încât putem afirma, că nota distinctivă a secolului apus, precum și a celui prezent a fost și este legată de acest teren vast, care preocupă cu atîta zor spiritele plîsmuitoare.

Neînterupt vedem producîndu-se nou și nou minuni ale industriei, menite a întrece toate cele prestate pîn' acum și avînd chemarea a aduce comori și bogății țărilor cari le produc.

Vedem cum state, ale căror baze de existență au fost pînă erî alaltăieri produsele agricole, nu se mai mulțămesc cu produsele solului și subsolului, ci recurg la noul factor atotputernic, la industrie pentru a înlesni traiul de viață și a crea pâinea de toate zilele populațiunii lor sporite.

Vedem în agitația acesta febrilă în văi nestrăbătute încă de cultura și civilizațiunea omenescă, înălțându-se dintr'odată fabrici cu coșuri uriașe spre ceri, lucrînd ziua noaptea.

Vedem tehnica modernă intrînd în creerul munților și prînzînd părăiașele șerpuitoare în serviciul motórelor electrice, toate — toate cu menirea de a produce mult, mult, îndeci și înmuit ca pîn'acum.

Azi marca de civilizațiune a unui popor se manifestă puternic în industria sa mai mult, sêu mai puțin dezvoltată. Se produce pe tema acesta mari sbuciumări, sociale, cari străbat toate straturile populațiunii unei țeri.

Capitale enorme și invențiuni uimitoare a minților omenesci se întovărășesc

manevre în marș — cântece eroice și patriotice.

Doispredece gornști în frunte. Bat. 7 de vînători defiléză înaintea noastră. Nesfîrșite urale — bobe cristaline de lacrimi, ce se todesc sub reflexul aprins al sórelui românesc....

Visită la casarme. Clădiri spațioase, luminoase și igienice — aranjament cu un perfect confort. Mândria României e oștirea sa — cei mai îngrijți au să fie apărătorii țerii.

În curtea casarmei de artilerie. Instrucțiune la fața locului cu obuzierele de curînd introduse în artileria română.

— Spune băetule, din câte părți se compune un astfel de obuzier — se aude vocea dulce și blîndă a locotenentului.

Dulceța părintescă a superiorului te mîngăie ca un isvor îmbelșugat de rîcoritóre apă în mijlocul unui nesfîrșit pustiu.

(Va urma).

pentru a îndestuli pretensiunile înmulțite din zi în zi ale lumii moderne.

În mijlocul acestor frămîntări ale tehnice și industriei moderne, ni se prezintă întrebarea: ore ce rost și menire pôte avé o Reuniune modestă, ca și a noastră, care încă și-a pus de țintă o problemă industrială?

Ore ne-am dat noi bine sêma atunci, când cu mai multă însuflețire, decât putere pozitivă, ne-am grupat în jurul steagului, cu devisa: *sprîjînirea industriei de casă?*

Se pôte ca stăruințele noastre să fie cândva încununate de succesul dorit?

Noi, o reuniune de femei dintr'un colț de țeră, să fi avut temeritatea de a ne închipui să facem cu produsele țerancelor noastre concurență fabricelor textile, cari lucrează cu milioane?

O, nu Dómnelor și Domnilor!

Când însuflețirea și dragostea noastră de neam a creat această Reuniune, s'a contemplat să ne zidim un templu ideal, în care adunându-ne din când în când, să jertfim cu inimă curată sentiment și muncă, pentru a păstra o comoră scumpă moștenită de la străbunele noastre.

Am intenționat a pătrunde în căsuțele țerănesci, unde Româncele, între cânturi duióse, ni se prezintă lînga furcă și rîsboi, conservându-ne prin geniul lor neîntrecut mostrele vechi originale române.

Din generație'n generație transpun ele astfel acele forme vecinic frumoase, de cari vechile Romane se serviau în ornamentica lor.

Primul nostru gând a fost deci și este: să stăruim pe lîngă țerancele noastre, să conserve și mai departe acest te-saur neprețuit al mîncei lor.

Să le convingem prin interesul nostru cald, că scim prețui diligența și vrednicia, cu cari își îmbracă casa și familia lor.

Mai departe, am dori să propagăm între clasele noastre culte produsele mînilor harnice al Româncelor noastre meștere.

Să nu existe casă românească, fie cât de boeresce întocmită, în care să nu se valoreze industria casnică a țerancei române cu produsele sale frumoase și originale.

Și acesta mai virtos, avînd încredințarea pozitivă, că femeile noastre scot din rîsboie și de sub acul lor, frumșei de un gust cu adevărat admirat de străini.

Scopul final deci al Reuniunii noastre nu este o chimera, ci o țintă bine precisată.

În acest sens fac un călduros apel la generositatea d-vóstră și cerîndu-vé conlucrarea prețioasă spre atingerea acestui scop frumos.

Rog pe Atot-puternicul să ne dea scutul și binecuvîntarea cerescă!

Adunarea generală o declar deschisă.

A urmat apoi raportul comitetului despre activitatea Reuniunii, citit de zelosul secretar al Reuniunii, d-l *Dionisie Ardelean* și din care raport s'a putut vedé, că comitetul Reuniunii de la ultima adunare generală încóce a dezvoltat o activitate laudabilă întru realizarea scopului Reuniunii.

S'a citit apoi raportul casierei, din care rezultă, că Reuniunea are azi o avere frumoasă de 12 mii de coróne. Alegîndu-se comisiunile pentru censurarea raportului comitetului și a casierei și pentru înscrierea membrilor noue, și împlinindu-și acestea funcțiunile lor, referentul comisiiei de înscriere raportéză, că s'au înscriis de *membre fondatóre*: d-nele *Maria Mihai* n. *Demian* și *Hedviga Muntean* din Orăștie, ér de *membre pe viață*: d-nele *Valentina Popescu* n. *Chiornița* Deva, și *Ana Macrea* n. *Dănilă* din Hunedóra, precum și mai mulți membrii ajutători, încassându-se cu totul aprópe 200 de coróne.

A urmat apoi raportul comisiunei censurátóre, care prin rostul referentului ei d-l *Dr. G. Suciú*, raportéză că toate rapórturile s'au censurat si aflat în cea mai perfectă ordine, ér cu privire la înființarea *atelierului* Reuniunii, comisia propune și adunarea generală primesce, ca:

Să se róge inteligența română din comitat, ca să ia asupra sa obligămintul de a contribui fie-care în decurs de 3 ani cu o sumă óreșcare, fixată după bunul plac al fie-cărui, la punerea în praxă a înființării atelierului Reuniunii.

S'a mai făcut și primit și propunerea ca comitetul Reuniunii să róge membrele din Brad ale Reuniunii, ca din incidentul adunării generale a societății fondului pentru înființarea unui teatru român, ce se va ține în vara acesta la Brad, să aranjeze o *esposițiune de industrie de casă* în favorul Reuniunii. Acestă propunere asemenea primindu-se, ca delegată a Reuniunii, este numită d-na *Ioan German* n. *Feier* din Brad.

Cu aceste adunarea generală s'a terminat.

Rîsboiul ruso-japones.

Scirile de eri și azi vorbesc despre o nouă acțiune a vaselor de rîsboi rusesci. Flota rusescă s'a pus în mișcare deodată din două direcțiuni.

Agentia „Wolf” anunță din *Tokio* cu data de 15 l. c., că după un raport al amiralului *Togo*, flota de torpilóre japonesă s'a apropiat în nóptea de 13 Iunie de Port-Arthur și după-ce a depus mine în diferite puncte, s'a retras. La 14 Iunie, când un contra-torpile japones bombarda pe inimic la *Sampington*, pentru-ca să înlesnescă serviciul de recunóscere a armatei, crucișătorul rus „*Novik*” însoțit de 10 torpilóre a eșit repede din rada interioră a portului și se deschise o violentă cano-nadă din ambele părți. *Flotila japonesă s'a retras* cu scop de a amăgi pe inimic să iese în largul mării, „*Novik*” însă cu vasele, cari îl însoțiau, a reintrat la órele 3 în port.

— O telegramă din *Port-Arthur* trimisă la *Petersburg* spune, că amiralul *Togo* se așteptă la o *mare luptă navală*. *Togo* a luat măsuri, ca o parte a escadreii amiralului *Kamimura*, care pînă acuma evolua în apele de la *Wladivostok*, să se alătore la flota de la *Port-Arthur*.

Étă acum scirile despre flota rusă de la *Wladivostok*:

O telegramă din *Tokio* anunță: *Flota rusescă din Wladivostok a luat ofensiva, fapt care a produs aici mare senzație*. Flota vré să forțeze, în direcție sudică, trecerea prin strîmtórea coreană, din ceea-ce rezultă clar, că intenția ei este a ajunge la *Fort-Arthur*.

O parte a flotei japonesă i-a eșit spre întimpinare. La insula *Tsuhșima* se dá o *mare luptă navală*.

Telegramă din *Tokio* (15 Iunie): O scire neconfirmată încă spune, că crucișătorul japones „*Natuka*” s'a încurcat în luptă cu flota rusă din *Wladivostok*. Lîngă insula *Iki* două vapóre de transport japones s'au întîlnit cu vase de rîsboi rusesci. Acestea au luat vapórele japones la gónă, dér li-a succes a se refugia în portul *Katumoto*. Tot atunci vase de rîsboi rusesci s'au întîlnit cu trei vapóre de transport japones, cari părăsiseră Japonia ieșind din portul *Simonoseki*. Vasele rusesci au descărcat 18 pușcături asupra vapórelor. Unul din vapóre a putut să scape, sórtea celorlalte două vapóre nu e cunoscută.

Aceste sunt evenimentele petrecute pe mare.

Pe uscat? Nu se scie nimic pozitiv. Étă scirile mai noué:

Din *Londra* se telegraféză, că lupta ce s'a dat Marți la *Vafanghu* a fost fórte seriósă. E caracteristic, că după lupta acesta, toate trupele garnisónei ruse din *Niușwang* au fost pornite spre sud, ca să întărăscă detașamentele de la *Kaiping*. Tóte telegramele sunt unanime în constatarea, că *Rușii plănuesc o energică acțiune* contra armatei a doua japonesă din peninsula *Liaotung*.

Rușii de la *Kaiping*, în număr de vre-o 5000, mereu neliniștesc armata generalului japones *Oku*. Ei însă au primit ordinul să evite o luptă decisivă. Trupele japonesă sunt în continuu infestate de Ruși, atacându-i tot-déuna din puncte diverse, pentru-ca astfel să slăbescă forțele japonesă din jur de *Port-Arthur*.

Telegramă din *Tiencin*: După isvóre ruse, 40,000 de Ruși, cari sunt trimiși

pentru liberarea Port-Arthurului, au trecut prin Tacikao.

După o telegramă din Petersburg, Țarul s'ar fi primit scirea oficială, că la distanță de 6 chlm. de la Vafanhoontun Japonzii au început atacul contra pozițiilor de luptă rusești. Rușii au respins primul atac. Japonzii au reînnoit atacul și au înaintat spre Port-Arthur, unde s'ar fi dat o luptă mare, Rușii având pierderi însemnate și fiind respinși.

Scirea acésta foarte încurcată, nici nu se confirmă, nici nu se desminte.

O fundațiune pentru premii școlare.

Am înregistrat în unul din numerii trecuți scirea despre noua fundațiune școlară, făcută de distinsul profesor al școlilor comerciale superioare române din Brașov d-l Andrei Bârseanu în conferința comună a profesorilor de la gimnaziu și școala com. superioară, ținută săptămâna trecută.

Dăm astăzi în întregime actul fundațional al vrednicului nostru bărbat de școală:

Onorată Conferință profesorală!

Obținând de la „Academia Română“ o parte din premiul „Adamachi“ în suma de 2000 lei n. pentru scirea mea „Istoria școlilor centrale gr. or. române din Brașov“, cred, că nu pot folosi mai bine acești bani, decât destinându-i spre binele și înaintarea aceluia, care formează preocupățiunea noastră în viitor și în prezent: spre binele elevilor încredințați îngrijirii noastre.

În amintirea, deci a frumóselor serbări jubilaré din vara a. 1900 și în speranța, că institutele noastre de învățământ vor avea parte încă de multe asemenea serbări înălțătoare, înființez din suma de mai sus un fond, numit „Fondul premiilor jubilaré pentru elevii de la școlile medii și de la școala comercială superioară gr. or. română din Brașov“ și pe care-l pun sub administrațiunea corpului nostru profesoral de la școlile medii și comerciale superioare, sub controla autorităților noastre școlare, confesionale.

Din interesele acestui fond vor avea să se distribuie în fie-care an din partea conferinței profesorale câte patru premii egale în următoarele 4 condițiuni:

1) Unul dintre premii se va acorda aceluia elev din clasele superioare ale gimnasiului nostru, care va prezenta cea mai bună lucrare, menită a se ceti la ședința publică a Societății de lectură a elevilor de la gimnaziu și relativă cu deosebire la următoarele materii: Un tablou istoric sau caracterul vre-unui personaj însemnat, mai cu seamă din istoria noastră națională; descrierea unei regiuni cercetate, a unei comune locuite de Români, a unui obicei popular; o legendă populară necunoscută până acum, o poveste, câte-va credințe și superstițiuni populare, o colecțiune de cântece populare, sau o colecțiune de idiotisme populare, relative la o anumită noțiune sau la câte-va noțiuni înrudite; analiza unei lucrări literare, de valoare sau caracteristica scrierilor cetite și studiate ale vre-unui autor de-ai noștri mai bun, decât mai puțin cunoscuți; în fine o disertațiune de cuprins moral, de orî și ce natură.

2) Al doilea premiu se va acorda aceluia elev de la școala noastră comercială, care va prezenta cea mai bună lucrare, menită de a se ceti în una din ședințele Societății de lectură de la acésta școală, eventual și la ședința publică a Societăților întrunite, și relativă la temele de mai sus, și afară de aceea și la temele: Studiarea referințelor economice a unei comune locuite de Români și indicarea mijloacelor pentru înaintarea locuitorilor ei în privința economică, sau: descrierea vre-unei ocupațiuni a poporului nostru mai puțin cunoscute, ca: bășitul, plutăritul, dogăritul (facerea vaselor de lemn), olăria, împletitul nulelor, dirstăritul etc. și colectarea numirilor relative la aceste ocupațiuni.

Premiile de sub 1) și 2) se vor distribui de obicei la ședința publică a Societăților elevilor.

3) Al treilea premiu se va acorda alternativ într'un an la gimnaziu, într'al doilea la școala comercială, aceluia elev din clasele superioare, care se va distinge mai mult prin purtarea sa: prin viață morală, prin diligență, prin exactitate în împlinirea datorințelor de școlar, prin sinceritate (înse nu slugărnice) față de profesori, prin iubire față de colegi, prin curățenie etc. Acest premiu va purta numele de: „Premiul moralității“ și se va acorda cu ocaziunea festivității de la încheierea anului școlar.

4) Al patrulea premiu se va acorda aceluia elev din clasele superioare ale gimnasiului său de la școala comercială, care va dovedi mai multă dexteritate în exercițiile gimnastice, care așa-dér pe lângă puterea trupescă va dovedi mai multă îndemânare în folosirea ei în mod estetic. Premiul acesta se va numi „Premiul dexterității gimnastice“ și se va acorda la finea examenului de gimnastică.

Cele 4 premii amintite mai sus nu se vor acorda în bani, ci în scrieri literare sau științifice bune, alese după dorința premiului, sau în forma unui obiect comemorativ. În bani se vor acorda premiile numai ca ajutoare pentru eșecurile școlare.

Neputându-se acorda în vre-un an vre-unul dintre premii, ceea-ce n'ași dori să se întâmple nici-odată, — suma neacordată se va alătura lângă capitalul fondului.

Averea fondului se va investi în hârtii de valoare sigure și rentabile, după chibzuința conferinței profesorale.

Onorabila conferință este rugată, să binevoiască a primi în administrare acest fond, investit de prezent în 2 scrisuri fonciare urbane din Bucuresci à 1000 lei n. cu cuponul din 1 Iulie a. c. și a distribui premiile, după cum s'a arătat mai sus.

Brașov, 3 (16) Mai 1904.

Andrei Bârseanu,
profesor.

Fapta d-lui prof. Bârseanu, isvorită din cea mai curată și caldă dragoste față de némul românesc și instituțiunile sale culturale, în a căror serviciu stă de un șir lung de ani, se laudă de sine.

SCIRILE DILEI.

4 (17) Iunie.

Societatea „Petru Maior“ în pericol. Faimosul rector al universității din Budapesta se vede, că nu e mulțumit cu laurii câștigați prin amenințarea cu eliminare a studenților români, în cas când s'ar duce la Putna, ci a mers mai departe cu un pas. Diarului „Activitatea“ i-se scrie din Budapesta, că rectorul a chemat la sine pe d-l Z. German, membru în comitet (președ. Stanca fiind absent, și i-a pus în vedere, că societatea va fi pusă sub imediată supraveghiere a senatului, care îi va administra și fondurile. Tot-odată a cerut să i-se înainteze statutele spre revizuire și nouă aprobare. — Din toate acestea se vede, că societatea „Petru Maior“ este amenințată chiar în existența ei!

În vederea serbării de la 2 Iulie, ziua aniversării morții lui Ștefan-cel-Mare, s'au pus în lucrare în atelierul de tinichigerie artistică de la școala superioară de arte și meserii din Bucuresci, mai multe obiecte de armătură, după modelul celor din timpul lui Ștefan-cel-Mare, cari vor servi la procesiunea ce se va face cu ocazia acelei serbări. Așa, printre altele, sunt de remarcat: 300 scuturi, 100 lănci, 100 helebarde, 100 topore, 100 buzdugane, 100 ghióge nestrújite, 100 arcuri, 500 săgeți, 100 manșete, 10 stéguri, 50 arbalete, 10 săbii de onore, coróna și stégul lui Ștefan-cel-Mare, toate foarte reușite.

O prea frumoasă impresie produce coróna lui Ștefan-cel-Mare, lucrată artistic, împodobită totă cu număróse imitațiuni de pietre prețioase, cum și stégul lui Ștefan-cel-Mare, sub care a luptat în numărósele sale războaie.

Măhnirea lui Bartha. Redactorul lui „M-g“, care a petrecut vr'o două săptămâni la Taormina (Sicilia) s'a reîntors d'acolo cu vaporul „Rákoczy“. Ce desi-

luzie însă pentru înfierbântatul diarist! Vaporul numai numele îl are unguresc, încolo din personal nimeni nu sciea unguresce. Din incidentul acesta Bartha face în foiletonul diarului său aspre reproșuri tinerimei maghiare, care se îngrămădesce numai la budgetul statului, căutând slujbușóre și lefuri și la bătănețe pensie, în loc să îmbrățișeze cariera de marinari, unde cu pericolul vieții se poarte limba maghiară peste mări și în același timp dând piept cu furtunile, se-și oțelăscă nervii.

Alegere de notar. Ni-se scrie: La 27 Iunie n. se va face alegere de notar cercual în Jabenița (comit. Mureș-Turda). Concursele sunt a-se adresa fisolgăbirului din Reghin. Ar fi de dorit, ca la acest post să concureze Români, deoarece comunele cari compun cercul, sunt curat românesci.

O afacere misterioasă preocupă actualmente poliția din Oradea-mare. Alaltă-eri un polițist a somat, să se legitimeze, pe individul Ioan Bulzan din Feketebátor, care umbra să vindă nișce penne de gâscă (puf) în valóre de vr'o 120 coróne. Bulzan, strîns cu ușa, și-a lăsat sacul cu marfa pe loc în curtea unei case din Szarvas-Sor și a rupt-o la fugă, ducând sub soară o boccea în care avea ceva împachetat. Polițistul îl ajunsese tocmai când își aruncă bocceaua în curtea unei case. Aici fu arestat. În boccea s'a găsit un pardesiu preoțesc și o cingătoare, mai departe o manta de damă blănită și un revolver. Pe pardesiu erau pete de sânge proșpăt. Bulzan a refuzat ori-ce deslușiri. Cercetarea continuă. Se bănușce, că e la mijloc o crimă.

O cursă de întrecere cu un tren. Diarilor din Pesta li-se scrie, că un flăcău slovac din comitatul Șaróș, voia să plece Țilele trecute spre America. La stațiunea din apropierea satului său a urcat trenul, și a plecat. La a patra stațiune s'a dat pe vre-o două minute jos din tren; când voia să urce din nou trenul, acesta eșise deja din gară. Ce era de făcut? Fără să stea mult pe gânduri, tînărul s'a luat fuga după tren și când acesta intră în proxima stație, flăcăul era deja pe peron, așteptând în totă liniștea trenul. El făcuse adecă drumul în timp mai scurt decât trenul. — Trenul acesta nu pare a fi fost un tren accelerat!

Seceta în Moldova. Rapórtel sosite autorităților din Iași — scrie „Conservatorul“ — arată, că situația prin comune este foarte gravă. În cele mai multe localități vitele nu mai au cernăna, din care cauză, — după-cum vestesc primarul din Stănoa, — multe vite au pierit.

Sătenii sunt desperați, cu atât mai mult cu cât vitele au consumat deja și crengile copacilor.

Prin pădurile statului, în cele mai multe locuri din județul Iași, vitele nu au ce găsi, căci în cea mai mare parte pământul e uscat și negru.

Suprimarea doctoratului obligator la avocați. În ministeriul de justiție se lucră de prezent la reformarea regulamentului despre examenele de avocat și de judecător. Comisiunea de anchetă convocată spre studierea planului de reformă a hotărât: 1) să se suprimă doctoratul obligator la avocați, adecă de aci înainte avocații să nu mai fie obligați a lua doctoratul în științele juridice; 2) candidații de avocat să pótă repeta de ori-câte ori examenul unitar de calificățiune avocațială, adecă cenzura de avocat. 3) După luarea cenzurei de avocat, candidații au să facă încă 2 ani praxă avocațială, decât timpul de praxă avocațială se urcă de la 3 la 5 ani. Aceste reforme vor fi aduse mai târziu la desbatere în dietă.

„Povățitor pentru cei-ce vor să concureze spre a fi primiți în școlile militare (de cadeți) c. și r.“ Sub titlul de mai sus ministeriul de honveđi a scos de sub tipar o broșurică de 30 pagini, în limba maghiară, conținând toate formulele necesare. Broșura pörtă titlul original: „Tájékoztató a cs és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolákba való felvételle pályázók részére“ și se pôte căpăta gratuit la directorul serviciului auxiliar din numitul ministeriu (m. k. honvédelmi ministerium segédhivatali főgazgató) în Budapesta.

Sciri mărunte. Din Constantinopol se anunță, că Sultanul a semnat o iradea, prin care permite ridicarea cenusei lui Rákoczi din mormântul său spre a fi dusă în Ungaria. — Conform unei ordinațiuni a ministrului de interne sêrbesc, călătorii din Austro-Ungaria pot trece fără pașaport în Serbia, începând cu ziua

de 28 Iunie n. — Din Newyork se telegrafază, că Mercuri în 15 l. c. s'a iscat un foc teribil pe vaporul „General Stocum“. Vaporul a ars total. 600 de persoane, în partea cea mai mare copii, au perit în flăcări. Până la orele 7 s'era s'au găsit 306 cadavre. Căpitanul vaporului a fost arestat.

Duminecă, ca de obicei, concert militar la „Gewerbeverein“ sub conducerea capelmaistrului. Începutul la 5 ore p. m. Intrarea liberă.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparat pentru fotografii la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste marî ilustrate, conținând prețurile gratis.

Bibliografie.

În biblioteca „Foi Poporului“ din Sibiu au apărut broșura primă (nr. 1) cu următorul cuprins: „Din vitejiile poporului românesc“ Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan „Movila lui Burcel“, legendă de Vasile Alexandri. Prețul broșurei e 20 bani (10 cr.)

NECROLOG. D-l și d-na Teofil Dragomir proprietar în Lupóia anunță înecarea din viață a copilitei lor Zinuca în etate de 6 luni. În mormântarea s'a făcut la 13 Iunie n. Afară de părinți o mai julesc frățiiorii Leonida și Virgil, apoi Ioan Ch. Dragomir de K. Monostor, protopop în Năpradea cu soția Agneta n. Hosszu de Kisnyires și véd. Ana Busilla n. Crețiu ca bunic și bunice.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 17 Iunie. În lupta de la Wafankon Rușii au susținut atacul cu vitejie și în cele din urmă i-au respins pe Japonzii. Japonzii încă au dovedit rezistență cerbicósă.

Tokio, 17 Iunie. În lupta de la Telissu Rușii au pierdut 500 morți și 300 prizonieri. Escadra rusescă de la Wladiwostok a confundat două vase de transport japoneze.

Berlin, 16 Iunie. Diarul „Lokal-anzeiger“ primesce din Tokio scirea, că după svonorii sosite din Fundsu (Futsu? — nu departe de Vafang-tien) s'a dat o luptă mare între Japonzii și trupele ruse trimise spre Sud în liberarea Port-Arthurului. Rușii erau în număr de 7000. Ei să fi avut pierderi mari. După luptă în care mari pierderi au avut și Japonzii, armata rusă s'a retras în deplină ordine spre nord.

Cifu, 16 Iunie. Comercianții ruși sosiți aici afirmă, că Port-Arthurul este din belșug provédut cu victualii. 9000 vite de tăiat sunt în oraș și o firmă rusescă a transportat acolo 90.000 funți conserve de carne. Numărul garnisónei e de 50.000.

Tokio, 16 Iunie. În tot momentul se așteptă o mare bătălie la strîmtoarea Motienling. La Motienling se află 14.000 Ruși, în jur de Liaoyang 40.000, între Telisao și Kait-sidan 13.000. Cu totul aprópe 70.000.

Londra, 16 Iunie. („Reuter“) De la cartierul general al lui Kuroki a sosit ađi următoarea telegramă fără dată: Numărul armatei inimice (ruse), care stă față cu a doua armată japoneză, cresce mereu. Forțele adversare se apropie unele de altele. Se așteptă o ciocnire. Rușii au reocupat localitățile Tungyenghut, Simintsu și Șanciatsum.

Tokio, 16 Iunie. Probabil, că cele 10 vase comerciale japoneze, cărora li-s'a pierdut urma, au fost prinse de escadra rusă din Wladiwostok.

Petersburg, 16 Iunie. Generalul Birdenling, comandantul corpului de armată 17, a plecat cu statul său major din Moscva în Manciuuria.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Pentru premii de școală.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga lângă portul postal arătat, încă 20 bani pentru recomandăție.)

Scrieri literare pentru popor.

„**Carnetul Roșu**“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „**Moșul**“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărurile sale lucrări publicate în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

„**Caractere morale**“, exemple și sentințe ucele din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne de Ioan Popa. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70). Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

„**Dietetica populară**“, scrisă cu deosebită considerație la modul de viață a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vreo 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto.

„**Instrucțiuni populare**“ despre datorințele și drepturile purtătorului de edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespus de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„**Onul**“, noțiunilor din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc de George Cătună inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

„**Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb**“. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din păntania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„**Novela de Sienkiewicz**“: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Iancu musicanul“. Traducere de I. C. Panțu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“, „In Baltă“, „Cale grea“, „La Cădo“, „La cărciuma lui Tiriplic“. Schițe din viața dela țerd. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „**Lu țerg**“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„**Lira Bihorului**“, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

„**Părintele Nicolae**“, schiță din viața preoților de G. Simu. Prețul 60 b. + 6 bani porto.

„**Săptătorul de bani**“, comedia în trei acte, localizată de A. Popp. Se recomandă mai ales pentru cei vrău să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„**Vieța după moarte**“, senu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenesci și deservăciunea celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

„**Poesii**“ de R. V. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„**Suspîn și zimbire**“, poesii și prosă de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„**Taina norocului**“ senu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduş. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

„**Balade populare**“ de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„**Banca de școlă**“ de I. Dariu, 30 b. plus 10 b. p.)

„**Disciplina în serviciul educațional**“ de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Idealul învățătorului român**“ de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„**Lilice dela Pind**“, poesii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„**Supplex Libellus Valachorum**“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania anul 1791. Textul original latinesc și alăturarea de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Un exemplar broșat costă 1 cor. (+ 5 b. porto.)

„**Tragedia Calvarului**“ de abat Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“

din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

„**Români Secoleni**“. Cauzele decadenței lor economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

„**Tribby**“, roman în românește de Afina Tuscia. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

„**Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor** și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

„**Cartea Sătenului**“, romanele de Em. Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„**In veltore**“ romanele și impresii de Vlăduș, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„**Amicul tinerimei**“, Anul I. foia de cunoștințe folosită de prof. I. Moisil-legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel senu Pribeagul îndrăgostit**“ Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

„**Buchetul**“, culegere de cântări bătrânești și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

„**Logodnica contelui Stuart**“, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„**125 chinuri de cari strigă feciorii în joc**“, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

„**Nopti de érnă**“, romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

„**Opșaguri**“, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„**Schițe din Italia**“ de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

„**Amintiri din Grecia**“ de Teodor Bulc, prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

„**Poesii populare**“ despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

„**Musa Someșană**“, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bognariu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„**Teoria dramei**“ cu un tratat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul cor. 3.60 (plus 30 b. porto.)

„**Versuri de dor**“, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

„**Doi prinși în cursă**“, comedia într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

„**Țigani**“, schiță istorică, de I. P. Reteganul. Prețul 1 cor. (+ 10 bani porto.)

„**Cartea ilustrată pentru copii și copile**“ de George Simu. Această broșură conține poesii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

„**Excursiuni pe munții Țerei Bârsei și ai Făgărașului** din punctul „La om“ de pe „Buceci“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperiri, întregite cu schițe istorice despre Castelele și țera Făgărașului de I. Turou, președinte pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

„**Dr. Iosif Frapporti**“ prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

„**Dinu Millian**“ roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

„**Feciorul Popei**“. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Căței. Amedeo Madini. Diu viața tristă. După natură. Balaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Prosă și versuri**“, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

„**A apărut tomul I. din „Novela“ de Vasile Ranta Buticescu**“. Broșura are 286 pagini și conține istorioare frumoase scrise într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

„**Pe pragul mormântului**“, de prețul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

„**Proba de foc**“, comedia într'un act după A. Cotzebue, localizată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

„**Istoria lui Stan Pășitul**“. Partea a II-a. Femeia în versuri pentru popor de I. Tom. Totan învățător, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

„**Poesii**“, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

„**Juvenilia**“, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

„**Opiniunea publică**“, conferința ținută a Atheneului român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

„**Imbunătățirea stărei sătenilor**“ de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. porto.

„**Nu mă uita!**“ Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebre. Aranjată prin N. F. Negruțiu. Ediția IV. Prețul 50 bani. + 5 b. p.)

„**Pribeag**“, ediția I-a de Ioan Iosif Scopol. Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

„**Poesii**“ de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

„**Scriitori, cetitori și critici**“ de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

„**Lira Sionului**“ senu cântarea sărbătorilor de Aron Boca Velohereanu 50 b. plus 10 b. porto.

„**Bocete adecă Cântări la morți**“, adunate de I. Pop-Reteganul. Prețul 90 bani. (+ 10 b. p.)

„**Cu vârf de pene**“, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

„**Poesii**“ de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

„**Umbre și lumini**“ poesii de Em. Pârdeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

„**Asupra situațiunei**“, articoli și foioșore de Iónu A. Lăpădat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

„**Istoria legii noue**“ scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

„**Influența franceză în România**“ de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

„**O roșă vestejită**“ cu text nemțesc după Heine și românește de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

„**O sêra la stîna**“ idilă pentru piano. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

„**Balada**“ pentru violină cu acompaniament de pian, Prețul 1 cor. 25 fil. plus 5 bani porto.

Cărți pentru comercianți

și funcționari de bancă:

„**Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă**“, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I-VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulari, scrisori de informațiuni, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

„**Al doilea capitol din contabilitatea dublă**“, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Abonamente la

„**Gazeta Transilvaniei**“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat senu lunare.

Nr. not. 1494—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria comunală din Tohanul vechi, publică cum-că în a. c. luna lui Iunie în al 26-lea la orele 10 a. m., va da în arândă în licitațiune publică cărciuma comunală de nou zidită, constatatăre din: o odae pentru boltă, 2 odăi de cărciumă, o sală mare, 2 odăi pentru pasageri, o odae pentru locuința ospătarului, o cuhnă și o cămară, precum și o cumpană pentru cumpănit care încărca senu vite și grajdul aparținător aceluiaș local, pe 3 ani de-arindul, începând din 1-a Iulie a. c. Ofertele se pot da în scris senu verbal.

Prețul de strigare este 800 cor. é, ca vadiu se compută 10% din prețul strigării.

Condițiunile de arândare detaliate se pot privi sub orele oficiose, atât la Oficiul pretorial în Bran, cât și la Primăria comunală în Tohanul vechi.

Tohanul-vechiu, în 6 Iunie 1904.

Primăria comunală.

Bakó, Ilie Muscan,
notar cercual. primar.
1893,1—1

Avis.

Student, care a absolvat 6 clase gimnasiale și vorbește perfect cele 3 limbi ale țării, se primesce ca practicant în farmacia lui Guido Fabrițius în Sibiu.

1897,1 5

Nr. 199—1904.

Poporul

Institut de credit și economii societate pe acții în Lugoși.

Concurs

Pentru ocuparea postului de „comptabil“ la institutul de credit și economii „POPORUL“, societate pe acții în „Lugoși“, prin această se eschide concurs.

Cei-ce dorsc a reflecta la acest post, vor avé senu înainteze recursele lor la adresa direcțiunei până la 15 Iulie a. c., provădundu-le cu documentele de cualificațiune și atestare despre praxa de până aci.

Postul se dotéză cu salariu anual de 2000 kor.

Oficiul va fi de a-se ocupa cu 1 August 1904.

Lugoși, 15 Iunie 1904.

1,1896--1

Directiunea.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutia este provăduță cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pantece, în contra cărcelilor și acrolei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cule jurecătöröscă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticlă este provăduță cu marca de sentire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat) alina durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recälă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröne 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pele, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fie-care bucăta de săpun, pentru copii este provăduță cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. farmisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provăduțate cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Neptoi.